

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13, 89/16 i 5/22) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 103/08 i 5/22), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2020. GODINU HRVATSKE SELJAČKE STRANKE STJEPANA RADIĆA

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	4
Predmet pregleda i kontrole.....	5
Cilj pregleda i kontrole	5
Obim pregleda i kontrole.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	5
5.1 NALAZI.....	5
5.2 PREPORUKE	8

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske seljačke stranke Stjepana Radića za 2020. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih 2020. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama poglavlja 15 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu, utvrđeno je da je Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 5. stav (4), člana 11. stav (1) i člana 12. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornjih napomena, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, niti na finansiranje troškova izborne kampanje suprotno odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske seljačke stranke Stjepana Radića za za 2020. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih 2020. godine.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	49.332,63	100,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	49.332,63	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori finansiranja (I+II)	49.332,63	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala rashode u iznosu od 49.050,47 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića. Skraćeni naziv stranke je HSS Stjepana Radića.

Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića registrovana je kod Općinskog suda u Travniku, rješenjem broj: 051-0-F1-12-000001 od 04.04.2012. godine.

Sjedište stanke je u Novom Travniku, Stjepana Radića bb.

Lice ovlašteno za zastupanje Hrvatske seljačke stranke Stjepana Radića je Anto Lozančić, predsjednik stranke.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2020. godinu je Suzana Zabojski.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu, organizacionu strukturu Hrvatske seljačke stranke Stjepana Radića čine:

- Predsjedništvo,
- 2 županijska odbora,
- 2 gradska odbora i
- 12 općinskih odbora.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaji Hrvatske seljačke stranke Stjepana Radića za 2020. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih 2020. godine.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama poglavlja 15 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskog izvještaja Hrvatske seljačke stranke Stjepana Radića obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava sa posebnim naglaskom na prihode iz budžeta.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Pregled i kontrola finansijskih izvještaja Hrvatske seljačke stranke Stjepana Radića izvršeni su u periodu od 2005. do 2019. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu, izdat je Izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama stranci da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje stranke koristi u skladu sa utvrđenim programom utroška sredstava, da vodi evidencije o primljenim priložima, da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi pravilne i potpune evidencije o prometu putem transakcijskih računa, prihodima, rashodima i obavezama, da u finansijskom izvještaju uključuje sve koristi ostvarene od aktivnosti udruženja koje je povezano sa političkom strankom, da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i da dostavlja dodatnu dokumentaciju.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2020. godinu, utvrđeno je da Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića nije ispoštovala preporuke revizije.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

a) Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića prekršila je odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Prema podacima iz poslovnih knjiga, Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića je u 2020. godini ostvarila rashode u ukupnom iznosu od 54.810,03 KM, od čega se 2.708,95 KM odnosi na troškove amortizacije.

Stranka uz godišnji finansijski izvještaj za 2019. godinu nije Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine dostavila program utroška sredstava za 2020. godinu.

Na osnovu navedenog, utvrđeno je da je Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića finansijska sredstva stranke utrošila bez programa utroška sredstava, čime je prekršila odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

b) Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića prekršila je odredbe 5. stav (4)¹, člana 11. stav (1) i člana 12. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja, utvrđeno je da Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića nije u poslovnim knjigama vodila pravilne i potpune evidencije o prometu putem transakcijskih računa, rashodima i obavezama i nije popunila obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu u skladu sa odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka (u daljem tekstu: Pravilnik), čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

(1) U godišnjem finansijskom izvještaju na obrascu 2 (pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) stranka nije iskazala tačne podatke o prometu ostvarenom putem transakcijskih računa, čime je prekršila odredbe člana 11. Pravilnika.

- U obrascu 2 stranka je iskazala sljedeće podatke za transakcijski račun broj: 3060262620469895 kod Addiko banke: početni saldo u iznosu od 17.599,13 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 45.332,63 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 54.636,02 KM i saldo na dan 31.12.2020. godine u iznosu od 8.295,74 KM.

Kontrolom izvoda sa transakcijskog računa stranke, utvrđeno je da je početni saldo iznosio 17.599,13 KM, ukupan promet ulaza 45.999,76 KM, ukupan promet izlaza 56.717,82 KM i saldo na dan 31.12.2020. godine u iznosu od 6.881,07 KM.

Podaci koje je stranka iskazala u poslovnim knjigama o početnom stanju i prometu putem transakcijskog računa ne odgovaraju podacima koje je stranka iskazala u obrascu 2, ali ni podacima o prometu koje je Služba za reviziju utvrdila kontrolom izvoda.

- Stranka je u obrascu 2 i u poslovnim knjigama iskazala transakcijski račun broj: 3060002939014222 kod Addiko banke sa sljedećim podacima: početni saldo u iznosu od 333,28 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 7.500,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 7.561,09 KM i saldo na dan 31.12.2020. godine u iznosu od 272,19 KM.

Kontrolom izvoda sa ovog transakcijskog računa stranke, utvrđeno je da je početni saldo iznosio 140,28 KM, ukupan promet ulaza 7.500,00 KM, ukupan promet izlaza 7.368,09 KM i saldo na dan 31.12.2020. godine 272,19 KM

Podaci koje je stranka iskazala u poslovnim knjigama o početnom stanju i prometu putem transakcijskog računa ne odgovaraju podacima o prometu koje je Služba za reviziju utvrdila kontrolom izvoda.

(2) Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića nije u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala sve prihode, čime je prekršila odredbe člana 13, 18. i 19. Pravilnika.

- Podaci o prihodima iskazani u godišnjem finansijskom izvještaju ne odgovaraju podacima koje je stranka iskazala u poslovnim knjigama.

Stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala ukupne prihode u iznosu od 45.332,63 KM. U poslovnim knjigama stranka je evidentirala ukupne prihode u iznosu od 46.055,44 KM, od čega: prihode iz budžeta u iznosu od 45.999,76 KM i prihode iz ranijih godina u iznosu od 55,68 KM koji su nastali po osnovu otpisa obaveze prema pravnom licu Gudelj d.o.o. Vitez.

S obzirom da u godišnjem finansijskom izvještaju nije iskazala nenovčanu donaciju pravnog lica Gudelj d.o.o. Vitez u iznosu od 55,68 KM, stranka je prekršila odredbu člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

¹ Političke stranke dužne su voditi evidenciju o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga, te izdavati potvrde o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga.

- U obrascu 3-f (prihodi iz budžeta) godišnjeg finansijskog izvještaja stranka je prihode iz budžeta sa različitih nivoa vlasti u 2020. godini iskazala kao prihode iz budžeta Općine Novi Travnik u iznosu od 45.999,76 KM.

Uvidom u izvode sa transakcijskog računa i poslovne knjige stranke, utvrđeno je da je stranka u 2020. godini ostvarila prihode iz budžeta Srednjobosanskog kantona u iznosu od 23.163,15 KM i prihode iz sljedećih općina: Novi Travnik u iznosu od 7.200,00 KM, Travnik u iznosu od 6.805,56 KM, Gornji Vakuf-Uskoplje u iznosu od 1.680,00 KM, Vitez u iznosu od 4.963,20 KM, Dobretić u iznosu od 987,85 KM i Kiseljak u iznosu od 1.200,00 KM, odnosno ukupno 45.999,76 KM.

- (3) Stranka nije u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala sve rashode, čime je prekršila odredbe člana 21. i 22. Pravilnika.

- Podaci o rashodima koje je stranka iskazala u godišnjem finansijskom izvještaju ne odgovaraju podacima koje je stranka evidentirala u poslovnim knjigama.

Stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala ukupne rashode u iznosu od 49.050,47 KM. Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da su ukupni rashodi stranke u 2020. godini iznosili 54.810,03 KM. Takođe je utvrđeno da stranka u godišnjem finansijskom izvještaju nije iskazala troškove održavanja transportnih troškova, troškove amortizacije, putne troškove i troškove poreza i doprinosa, koji su ukupno iznosili 4.560,95 KM, dok za pojedine vrste troškova nije iskazala tačne iznose troškova u obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi).

- Stranka je u poslovnim knjigama iskazala troškove zakupnine poslovnih prostorija u ukupnom iznosu od 20.800,00 KM, dok je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala troškove zakupnine u iznosu od 20.100,00 KM.

Kontrolom podataka iz ugovora o zakupu i podataka iz poslovnih knjiga, utvrđeno je da je stranka troškove zakupnine poslovnih prostorija koje je koristila u Vitezu iskazala u manjem iznosu u odnosu na ostvarene za 700,00 KM.

- U toku 2020. godine politička stranka je ostvarila humanitarne rashode u iznosu od 7.070,00 KM, koje je isplatila fizičkim licima na osnovu zahtjeva za novčanu pomoć za liječenje, te jednokratnu pomoć za školovanje dva fizička lica u iznosu 800,00 KM.

S obzirom da su novčana sredstva isplaćena fizičkim licima, navedene isplate imaju karakter ličnih primanja, na koje je stranka imala obavezu da obračuna i plati porez na dohodak i doprinose u skladu sa poreskim propisima.

Stranka troškove i obaveze po osnovu poreza na dohodak i doprinosa na isplaćena novčana sredstva fizičkim licima nije evidentirala u poslovnim knjigama, niti iskazala u godišnjem finansijskom izvještaju.

- Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da je stranka isplatila sredstva u iznosu od 1.000,00 KM na ime putnih troškova fizičkom licu, koje nije zaposlenik političke stranke, a na isplaćena sredstva nije u skladu sa poreskim propisima obračunala porez na dohodak i doprinose.

- (4) Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića nije pravilno popunila obrazac 5 (obaveze političke stranke) godišnjeg finansijskog izvještaja, čime je prekršila odredbe člana 24. Pravilnika.

Stranka je u dijelu obrasca 5 u koji se upisuju podaci o datumu obaveze, a obaveze je trebala iskazati na dan 31.12.2020. godine, navela datum 15.01.2021. godine, odnosno 31.05.2020. godine.

Takođe, podaci o obavezama prema pravnom licu „HT Eronet“ Mostar koje je stranka iskazala u obrascu 5 godišnjeg finansijskog izvještaja ne odgovaraju podacima iz poslovnih knjiga. Naime, stranka je u obrascu 5 iskazala obaveze prema pravnom licu „HT Eronet“ Mostar iznosu od 277,13 KM, dok je u poslovnim knjigama obaveza prema ovom pravnom licu evidentirana u iznosu od 237,16 KM.

- (5) Politička stranka je u skladu sa odredbom člana 12. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka² imala obavezu da u godišnji finansijski izvještaj uključi koristi ostvarene od aktivnosti udruženja „Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine“, koje je povezano sa političkom strankom, jer je stranka članica ovog udruženja³.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH, politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁴ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH. Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića je u svrhu izborne kampanje mogla da potroši sredstva u iznosu 41.454,45 KM, a u svrhu izborne kampanje za Lokalne izbore u Mostaru 2020. godine sredstva u iznosu od 30.259,20 KM.

Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića je u godišnjem finansijskom izvještaju za 2020. godinu iskazala troškove propagande u iznosu od 5.148,89 KM.

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se Hrvatskoj seljačkoj stranci Stjepana Radića da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da sačinjava program utroška sredstava i da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje stranke koristi u skladu sa utvrđenim programom utroška sredstava,*
- *da vodi evidencije o primljenim priložima,*
- *da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi pravilne i potpune evidencije o prometu putem transakcijskih računa, rashodima i obavezama,*
- *da u finansijskom izvještaju uključuje sve koristi ostvarene od aktivnosti udruženja koje je povezano sa političkom strankom i*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izornoj komisiji Bosne i Hercegovine dostavlja i popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.*

² Politička stranka obavezna je u svom izvještaju uključiti sve koristi ostvarene od aktivnosti subjekata koji su na bilo koji način povezani sa političkim strankama ili su pod njenom kontrolom.

³ Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine kao udruženje promovise političke stranke i njene članove, učestvuje u provođenju izborne kampanje i kreira programe koji su bitni samo političkim strankama, članicama ovog udruženja.

⁴ Član 15.10 stav 2. Izbornog zakona BiH propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

KOMENTAR

U ostavljenom roku, Hrvatska seljačka stranka Stjepana Radića nije se očitovala na nalaze revizije i mišljenje revizora dato u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu.

Šef Odsjeka za revizijske poslove, revizor

Sanja Tošović

Pomoćnik revizora

Anela Burdžović Kapić

Šef Službe za reviziju

Mr sc. Hasida Gušić